1853. **N°. 30.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 11 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 Maart.

Aanstaanden Zaturdag, des middags te 12 ure, zal de Heer Dr. A. Kuenen, benoemd tot Buitengewoon Hoogleeraar in de Faculteit der Godgeleerdheid, deze betrekking plegtiglijk aanvaarden, met het houden eener redevoering in de Latijnsche taal, in het groot Auditorium van het Academie-Gebouw.

— Vergelijkende Staat van de opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer Gemeente geheven, gedurende de maanden Februarij 1852 en 1853.

		1852.		1853.	
Geslagt.	opcenten	f 1,774.93½		f 1,506.97½	
	eigen midd.	- 342.22		- 279.57	
			f 2,117.15½		f 1,786.54½
Gemaal.	opcenten	f 7,167.43½		f 7,581.53	
	eigen midd.	- 196.41		- 260.21	
			f 7,364.84½		f 7,841.74
Wijn			f 926.10		f 868.30
Binnenl. Gedistill.	opcenten	f 1,211.56		f 1,334.87	
	eigen midd.	- 1,733.56½		- 1,428.23	
			f 2,945.12½		f 2,763.10
Buitenl. Gedistill.	opcenten	f 86.53½		f 81.97	
	eigen midd.	- 130.75½		- 149.79	
			f 217.29		f 231.76
			f 13,569.51¼		f 13,491.44¼

Minder over 1853 f 78.07.

— Omtrent de oprigting van een metalen standbeeld van Lourens Janszoon Coster, vestigen wij de aandacht op dit vaderlandsche plan, hetwelk zijne uitvoering nabij is, zoo diegenen die vroeger achterbleven, thans nog het hunne zouden willen bijdragen; tot bevordering waarvan de Hoofdcommissie door een bevoegd persoon eene inteekeninglijst laat aanbieden, terwijl over de ingeschrevene gelden later zal worden beschikt. Met vertrouwen durven wij het plan tot oprigting van dit standbeeld aan de warme belangstelling van alle beschaafden aanbevelen. Het geldt hier eene nationale zaak. Het is toch eene geoorloofde openlijke hulde aan den uitvinder dier edele kunst, die het voertuig is van alle wetenschap, van alle beschaving en verlichting, het krachtigste middel ter bevordering van welvaart en volksgeluk, en tevens geldt het de handhaving van de eer des vaderlands, tegenover de miskenning onzer Duitsche naburen. Voor weinige jaren is de lang gevoerde strijd over de geboorteplaats der boekdrukkunst, in bekende Nederlandsche geschriften, met klem van bewijzen ten voordeele van Haarlem beslist; en reeds hebben vele Engelsche, Fransche en Italiaansche letterkundigen volmondig erkend, dat het regt van Nederland op de eer der uitvinding, tegenover de aanspraken van Mainz en Straatsburg, door de historische kritiek zegevierend is gehandhaafd. In elke van die beide steden prijkt intusschen een sierlijk standbeeld ter eere van den vermeenden uitvinder Guttenberg. Onzen Coster daarentegen viel niets meer te beurt, dan eene steenen beeltenis, oorspronkelijk als privaat eigendom opgerigt, en die niet beter beschreven kan worden dan met de volgende, elders gebezigde woorden: »De uitvoering van dit beeld is zoo nederig; zij is zoo verre beneden de eischen en de kracht der kunst gebleven, dat het den schijn heeft, als huiverde Coster zich in het openbaar iets aan te matigen, waarop hij vreesde geen regt te hebben; als verkondigde hij voortdurend niet eene waarheid, maar slechts eene betwijfelde gissing." Het wordt derhalve tijd, dat ook voor hem een waardig gedenkteeken, als nationale hulde, verrijze, om den vreemdeling te toonen, dat Nederland de handhaving zijner regten op prijs stelt, waarom wij het plan ter oprigting van een standbeeld voor Coster in de belangstelling en ondersteuning onzer medeburgers meenen te mogen aanbevelen.

Omtrent de zaak zelve vernemen wij, dat het bronzen standbeeld voor Lourens Coster in de metaalgieterij van de Heeren L. J. Enthoven en Co. te 's Hage zal vervaardigd worden, nadat vooraf verschillende opgaven van buitenlandsche fabrieken, onder anderen van die te Munchen, gevraagd en bekomen zijn; doch de prijs, waarvoor met de Haagsche contractanten is gecontracteerd, is niet hooger dan de minste der aanbiedingen van buitenslands.

— De commissie over de droogmaking van het Haarlemmer Meer zal den 29sten aanbesteden: het graven van de nog ontbrekende togten en wegslooten, en het opmaken der wegen, ter verkaveling van die droogmaking, in 5 percelen.

— De Commissaris des Konings in de prov. Zuidholland heeft de Gemeentebesturen herinnerd aan de resolutie van 4 Januarij 1827, waarbij de besturen zijn aangeschreven; om te zorgen voor de handhaving der bestaande of voor de vaststelling van nieuwe verordeningen op het uitroeijen van rupsennesten. Tevens zijn zij uitgenoodigd, om, wanneer in hunne gemeente geene verordening omtrent dit onderwerp mogt zijn vastgesteld, een voorstel daartoe aan den Raad te doen, dat bij overtreding, de bepaling van art. 471, no. 8, van het Wetboek van Strafregt worde toegepast. Die aanbeveling is geschied op grond eener uitnoodiging van het bestuur der Nederl. Entomologische vereeniging, die berigt had, dat blijkens verschillende waarnemingen harer leden, tegen het voorjaar eene herhaalde vermeerdering te duchten schijnt der rupsen, van de nachtvlinder soorten, die reeds in den voorzomer van 1852 zeer menigvuldig waren, en vooral in de omstreken van Rotterdam, Leyden, Woerden, Alphen, Bodegraven en Zwammerdam, veel nadeel hebben toegebragt aan vrucht- en andere boomen bepaaldelijk aan de ijpenboomen.

— Volgens opgave van het Ministerie van Financiën is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand Februarij jl. ontvangen aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en collectief zegel, een bedrag van f 46,614.39.

— De invoer op Java en Madura van den Oosterschen Archipel gedurende het 3de kwartaal 1852 heeft bedragen: Aan voortbrengselen van Europa en Amerika f 59,402; de West van Indie en Bengalen f 91,970; China, Manilla en Siam f 154,458; den Oosterschen Archipel f 1,533,708. Totaal f 1,839,538.

De uitvoer op Java en Madura naar den Oosterschen Archipel beliep gedurende hetzelfde tijdvak: aan voortbrengselen van den Oosterschen Archipel f 1,320,230; de West van Indie en Bengalen f 27,975; China, Manilla en Siam f 46,167; Japan f 62,217; Europa en Amerika f 958,187. Totaal f 2,414,776.

— Het Gemeentebestuur van Dordrecht heeft, voor het in Augustus aanstaande in werking te brengen Gymnasium opgeroepen: een Conrector, en vijf Leeraars, in de Wiskunde, Ned. Taal, Letterkunde en Geschiedenis, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Taal; de Conrector moet den graad van Doctor in de Letteren bezitten. Het tractement van dezen laatste is op f 1,600; van den Leeraars in de Wiskunde, Ned. Taal, Letterk. en Gesch. op f 1,400, en van die in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Taal, voor elk op f 1,000 bepaald. Belanghebbenden moeten zich aanmelden vóór 10 April.

— De geldleening van f 15,000 à 3 pCt. ten behoeve van de St. Janskerk te Gouda is volgeteekend, zoodat er geene aanbiedingen meer worden aangenomen.

— Het bouwen van eene nieuwe kerk der Hervormde gemeente te Haaksbergen in Overijssel, in plaats van die welke in 1851 met een gedeelte van het dorp afbrandde, is aangenomen door de Heeren Meijer en Velthof, te Wierden, voor f 23,000.

— Te Breda is den 6den overleden de gepensionneerde Generaal Majoor J. Vertholen, Ridder der Militaire Willems-Orde, in leven Plaatselijk Commandant dier vesting.

— 's Lands fregatschip Doggersbank is den 19den Februarij, na eene voorspoedige reis, uit Malta in de baai van Smyrna binnengeloopen. Op dien dag, den verjaardag van den Koning der Nederlanden, is er diner geweest bij den Consul-Generaal, den Heer J. van Lennep, en heeft Ds. Verweyde, bij die gelegenheid, eenen feestdronk ter eere van Z. M. ingesteld. Het Fransche eskader vlagde met de Hollandsche kleuren aan den grooten top en deed een saluut van 21 schoten.

's GRAVENHAGE, 10 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot Procureur bij het Prov. Geregtshof in Noordholland en de Arr.-Regtb. te Amsterdam, F. E. Dammers, wonende aldaar; tot mede-Directeur van de Nederl. Bank, den Heer J. H. Insinger; tot Ontvangers der Directe Belastingen en Accijnsen te Schermerhorn en Zuid- en Noordschermer, den Heer A. J. van Stralen, thans te Wieringerwaard en te Born c. a., den Heer J. H. Caesar, thans Hoofd-commies van 's Rijks belastingen te Maastricht.

— Z. M. heeft zijnen Adjudant in gewone dienst, den Kolonel Jhr. H. de Haze Bomme, op zijne aanvrage, ter zake van langdurige dienst, een pen-

sioen verleend van *f* 1,800, aan hem den rang van Generaal-Majoor toegekend en benoemd tot zijnen Adjudant in buitengewone dienst, met bepaling dat hij als zoodanig aan Z. M. Militair Huis blijft toegevoegd. Verder heeft Z. M. benoemd tot zijnen Adjudant, den 1sten Luitenant A. E. Mansfeldt, van het regement grenadiers en jagers, tot dusverre Ordonnance-Officier bij Z. M.; tot Ordonnance-Officier bij Z. M. den 2den Luitenant K. J. G. Baron van Hardenbroeck, van het regement grenadiers en jagers; en heeft overgeplaatst bij den grooten staf, zijnen Adjudant in gewone dienst, den Majoor H. F. Kock, van het 1ste regement infanterie.

— Z. M. heeft tot dienstdoende Hofdame benoemd Freule Heldewier, dochter van den Oud-Gezant te Turyn.

— Aangaande het standbeeld, voor Koning Willem II alhier op te rigten, deelt de *'s Gravenh. Nieuwsbode* eenige bijzonderheden mede. Het bedrag der inschrijvingen was niet van dien aard dat men aan de oprigting van een ruiterstandbeeld denken kon. De beeldhouwer Georges te Utrecht is er echter in geslaagd den Vorst op eene eigenaardige wijze voor te stellen. De Koning is gekleed in zijn bekenden militairen jas, een ruitermantel hangt van den rug, het hoofd is ontbloot, de linkerhand rust op den sabel, de regter strekt zich groetend uit. Het beeld is reeds in de fabriek van den Heer Simonet te Parijs gegoten en zal op eene mede reeds voltooid steenen voetstuk, met wapentrofeën prijkende, geplaatst worden. Voorts zullen vier allegorische beelden, die de attributen dragen van het Koningschap, de Wetgeving, de Weldadigheid en de bescherming van Kunsten en Wetenschappen, het monument versieren. Men weet dat de grondslagen voor het beeld reeds eenigen tijd geleden op het Buitenhof, voor de Stadhouderspoort, gelegd zijn.

— Behalve de reeds opgegeven plaatsen zijn thans met de kantoren van den Rijkstelegraaf te Amsterdam, Dordrecht, 's Gravenhage en Rotterdam verbonden: Avignon, Lorient, Marseille en Vannes in Frankrijk, Brugelette, Charleroy, Manage, Namen en Tamines in België, benevens 37 kantoren in Zwitserland.

— Heden morgen is in 83 jarigen ouderdom overleden, Baron Sloet van Oldruitenborgh, die gedurende eene halve eeuw Ontvanger-Generaal van de Staats-Loterij is geweest.

— Alhier is overleden in den ouderdom van bijna 72 jaren, de Hoog-Eerw. Heer W. Vet, Bisschop van Deventer en Pastoor der R. K. gemeente van de cleresie alhier, diep betreurd door zijne bloedverwanten en vrienden en bijzonder door zijne gemeente, welke hij, gedurende 48 jaren, als herder en voorganger zoo dierbaar was.

— De Baron van Raders heeft een onrustigen nacht doorgebragt en bevindt zich in zorgelijken toestand.

— Met genoegen kunnen wij berigten, zegt het *Dagbl. van Z. Holl. en 's Grav.*, dat de Heer D. Boer, alhier, thans met zijn fraaijen wintertuin in gereedheid is. Behalve de kostbare Oostersche planten, afkomstig uit den tuin van wijlen Z. M. Koning Willem II, bevindt zich aldaar een in ons land vervaardigde bronzen waterval, benevens eene menigte in bloei zijnde bloemen enz.

Degenen die belang stellen in den voortgang der luchtschipvaart, zullen zeker de gelegenheid niet laten voorbijgaan, om het door den Heer von Freudenberg, alhier tentoongestelde luchtschip te gaan bezigtigen. Zijn model biedt al de zekerheid aan voor de uitvoerbaarheid zijner uitvinding. Zijne machine heeft den vorm van een prisma, welks onderste oppervlakte, als gesloten basis tevens tot valscherm dient. Zij is vervaardigd van tijk, dat sterker dan zijde is, en wordt met waterstofgas gevuld. Ten einde de wending en beweging tegen den wind te bewerken, is er een bijzondere, zeer eenvoudige toestel aan bevestigd, welke gemakkelijk door twee personen in beweging kan worden gebragt. Geleerden, o. a. de Hofraad Kastner, in Erlangen, hebben zich zeer gunstig over dit luchtschip uitgelaten, dat de vrucht van aanhoudende studien is, en waardoor het hoogstwaarschijnlijk wordt, dat de tijd niet meer ver af is, waarin de luchtschipvaart met de spoorwegen zal wedijveren. Het zou wenschelijk zijn, dat de uitvinder in staat mogt worden gesteld, zijn model in het groot te vervaardigen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 8 Maart.

In deze zitting zijn ingekomen twee wets-ontwerpen, een tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen over de dienst van 1852, en een tot wijziging van Hoofdstuk IX *B* der staatsbegrooting voor 1853 (postkantoor te Amsterdam).

Nadat de Commissie voor de Verzoekschriften eenige verslagen had uitgebragt, met welker conclusien zich de Vergadering achtereenvolgens heeft vereenigd, zijn aangevangen de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van de strafwetgevende magt der waterschapsbesturen. Onderscheidene leden hebben daaraan deel genomen. Zij zullen morgen worden voortgezet, als wanneer door den Minister van Binnenl. Zaken het eerst het woord zal worden gevoerd.

Zitting van Woensdag 9 Maart.

In deze zitting heeft de commissie, belast geweest met de aanbieding aan den Koning van de nominatie ter benoeming van een lid in den Hoogen Raad, verslag gedaan. Z. M. zou zich onmiddellijk met eene keuze bezig houden.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over het ontwerp tot regeling der strafwetgevende magt der Waterschappen.

De Minister van Binnenl. Zaken zegt na eenige inleiding: dat hij bij de verdediging van het ontwerp, zijne rede zal splitsen in drie deelen, 1° stilstaan bij de gemaakte hoofdbedenkingen; 2° eenige algemeene punten bespreken, en eindelijk 3° nog een woord zeggen over die bijzondere werken of instellingen, die in den loop der beraadslaging zijn ter sprake gebragt.

Na de behandeling der drie onderdeelen van de voordragt, bespreekt de Minister nog eenige algemeene bedenkingen, door sommige leden in het midden gebragt.

Zoo geeft hij o. a. in antwoord op de Heeren Schiffer en van Nierop te kennen, dat inderdaad geenszins bij deze voordragt beoogd wordt een uitstel van de algemeene wet op de waterschappen. Wat hem althans betreft, hij zou niet anders wenschen dan spoedig in staat te zijn gesteld, die algemeene wet in te dienen. Hij zou meenen, dat het eene der grootste diensten van eenig minister ware, aan den lande bewezen; en, mogt dit hem te beurt vallen, hij zou dien dag als een der gelukkigste van zijn leven beschouwen. Wat nu meer bepaald betreft de vraag van den Heer van Nierop, of deze wet, bij het uitblijven der algemeene, zal worden opgevolgd door eene tweede partiële wet nopens de zamenstelling der waterschaps-besturen, zoo durft hij niet verzekeren, dat de algemeene wet spoedig zal worden aangeboden, en evenmin of dit het geval zal zijn met eene tweede partiële wet; maar hij kan alleen zeggen, dat, wanneer die tweede stap om allengs te komen tot de groote organisatie der zaak, zoo noodzakelijk mogt blijken te zijn dat die geen uitstel gedoogt, hij niet zal aarzelen daartoe de noodige wet aan te bieden. — Eindelijk geeft de Minister, op de vraag van den Heer Gevers Deynoot, te kennen, dat de indiening eener wet op de verveeningen en ontgravingen thans, na de ingekomen inlichtingen van deskundigen, spoedig kan worden te gemoet gezien.

Na deze rede hebben nog onderscheidene sprekers het woord gevoerd, meerendeels of tot verduidelijking van hunne bedenkingen in verband tot het antwoord des Ministers, of tot bestrijding van sommige stellingen door Z. Exc. of door andere sprekers in het midden gebragt. Twee stellingen vooral werden nog ter sprake gebragt, 1°. de noodzakelijkheid van regtstreeksche keuze der waterschapsbesturen, door den Heer Dommer van Poldersveldt toegelicht, vooral in verband tot de hooge kosten van bestuur, en 2°. de mindere kennis van Gedep. Staten in polder- en waterschapszaken, ontwikkeld door den Heer Schiffer, die als voorbeeld daarvan o. a. bijbragt, dat hij persoonlijk drie jaren heeft besteed om aan Gedep. Staten te doen begrijpen wat een boezem was, hetgeen hem niet is mogen gelukken. Zoo ook was het, blijkens nadere toelichting, met uitwaterings-kanalen, overlaten en andere water-werken.

De algemeene beraadslagingen zijn na nog eenige discussien gesloten en art. 1—6 mede na eenige beraadslaging aangenomen, zonder stemming.

— Bij de voordragt, betreffende den aanbouw van een nieuw postkantoor te Amsterdam, wordt daartoe een bedrag van *f* 90,000 verlangd. Bij de memorie van toelichting van den Minister van Financien wordt een beter, en vooral ruimer locaal als eene dringende behoefte voorgedragen, niet alleen voor de dienst der stad, maar ook van een groot aantal plaatsen en zelfs provincien, voor welke de briefwisseling op en over Amsterdam loopt. Bij gebrek aan eene geschikte plaats elders, wordt het afbreken van de oude gebouwen, waaruit het tegenwoordige postkantoor bestaat, als het meest verkieselijk beschouwd, en het in plaats stellen van een geheel nieuw gebouw in stede daarvan en op den grond der bedoelde huizen. — Hij verklaart bepaaldelijk, dat met dergelijken maatregel geenszins het verkrijging van meer gemak of genoegen voor ambtenaren wordt beoogd, maar de voorziening in eene behoefte van algemeen belang.

Zitting van Donderdag 11 Maart.

In deze zitting is aan de orde art. 7.

De Heer Groen van Prinsterer heeft breedvoerig de strekking van dit artikel bestreden en op de gevaarlijke gevolgen gewezen, die uit hare toepassing zijn te voorzien en welke z. i. tot willekeur en onregtvaardigheid zullen leiden.

De Heer Jongstra heeft daarentegen de beide laatste onderdeelen van de voordragt sterk verdedigd, doch verklaard tegen het ontwerp te zullen stemmen, op grond van zijn gemoedelijk bezwaar tegen het eerste onderdeel.

De Heeren v. Doorn, v. d. Linden, Gevers, Jongstra en Schiffer hebben verder nog het woord gevoerd en bij het afzenden van dit berigt was de Minister aan het woord.

Telegraphisch Berigt, 6 uur.

De wet is aangenomen met 40 tegen 21 stemmen.

AMSTERDAM, 9 Maart.

Z. K. H. Prins Frederik heeft *f* 100 gegeven aan de Vereeniging tot ondersteuning van hulpbehoevenden alhier.

— Twee aanzienlijke giften hebben Zondag l. l. het bedrag der collecten voor de Diaconie in de Zuiderkerk en Walenkerk eene buitengewone hoogte doen bereiken. In ieder dier kerken zijn namelijk onder de ingezamelde liefdegiften twee bankbilletten ieder ad *f* 1000, dus *f* 2000 voor elke gemeente, gevonden.

VENLO, 5 Maart.

Onlangs zijn de Paters Passionisten zich in het klooster Koningslust, gelegen tusschen Helden en Maasbree, komen vestigen. Dat klooster behoorde in eigendom aan den Ew. Heer Pastoor van Geisteren, die het in het begin der vorige maand heeft afgestaan, en, naar men zegt, ten geschenke zoude gegeven hebben. Limburg zal weldra een dozijn kloosters bezitten, allen met een weldadig doel, zoo als het geven van onderwijs, het verplegen van weezen en krankzinnigen, het oppassen van zieken, enz. Deze Paters zullen even als de Redemptoristen zich belasten met het geven van missiën.

Er bestaat te Meijel een klooster, de Heibloem genaamd, waarvan de Paters zich belasten met de opvoeding van ongelukkige weezen, en dat bij inteekening is daargesteld. Elk inteekenaar verpligt zich, zelfs bij hypothe-

caire verbindtenis, om aan hetzelve een jaarlijksch bedrag van twintig guldens te betalen, waarvoor hij dan stemgeregtigd wordt bij het doen eener keuze tot opneming van het eene of andere weeskind. Zoodoende heeft dat klooster met een duizendtal inteekenaars eene jaarlijksche inkomst van twintig duizend guldens, hetgeen voldoende is om 200 kinderen te onderhouden. (*Hb.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Maart.

Het aantal der zuinigheidshalve in Frankrijk verblijf houdende Engelschen is in de laatste jaren veel verminderd en de volkplantingen, als het ware, van Engelschen, die in verscheiden Fransche steden aangetroffen werden, zijn thans bijna verdwenen, omdat door de handelsvrijheid het leven in Engeland veel goedkooper geworden is.

— Onder de Israëliten in deze hoofdstad en elders in Engeland bespeurt men sedert eenigen tijd eene buitengewone zucht om het Oude Testament aan te koopen en zich met den inhoud daarvan bekend te maken, hetwelk velen als een gevolg van den indruk aanmerken welken een geschrift van een buitenlandsch Rabbi op hen gemaakt heeft, waarin deze uit de H. Schriften bewijzen wil, dat de tijd gekomen is op welken de Israëliten zich moeten voorbereiden om naar het land hunner vaderen weder te keeren.

— In de omstreken van Malacca is eene aanvankelijk vrij winstgevende goudmijn ontdekt, hebbende men reeds met 40 arbeiders 30 oncen stofgoud per dag opgegraven. Er werden toebereidselen gemaakt om de gouddelving verder uit te breiden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Maart.

Ter bekostiging van het feest, te geven aan den Keizer en de Keizerin, zal op de maandelijksche schadevergoeding van al de leden van het Wetgevend Ligchaam 700 frs. worden ingehouden, hetgeen 180,000 frs. zal opleveren.

— De Keizerin heeft van hare zuster, de Hertogin van Alba, 12 heerlijke Andalusische paarden ten geschenk ontvangen.

— Overeenkomstig de bepalingen der grondwet bestaat de Senaat uit 150 leden, 93 werden benoemd na de afkondiging der grondwet van 14 Jan. 1852; één hunner, de Generaal de Préval, is overleden. 37 nieuwe Senatoren werden 31 Dec. jl. benoemd, eergisteren 18. Er zijn dus reeds 147, zoodat nog 6 Senatoren moeten worden benoemd. Onder de leden van den Senaat bevinden zich 7 Ministers.

— Volgens geruchten zou de Paus tot voorwaarde zijner komst naar Parijs tot krooning des Keizers stellen: eenige wijzigingen te brengen in de bepalingen van het burgerlijk wetboek, betreffende de sluiting van het burgerlijk huwelijk. Daarenboven zou hij ook nog verlangen de afschaffing der zoogenaamde organieke artikelen, betreffende de uitvoering van het vroeger gesloten concordaat. Reeds zou hem de eisch toegestaan zijn, om 20 nieuwe Bisdommen op te rigten.

— Het geschil tusschen de Fransche Bisschoppen nopens het dagblad *l'Univers*, hetwelk echter slechts een voorwendsel is, waarachter zich de strijd tusschen het gallicanisme en het ultramontanisme verbergt, verkrijgt van dag tot dag een ernstiger aanzien. Een groot aantal prelaten heeft zich rondom den Aartsbisschop van Parijs geschaard, om *l'Univers* ten strengste te veroordeelen; doch aan den anderen kant, hebben eenige hoofden van bisdommen, waaronder de Bisschoppen van Châlons en Moulins en laatstelijk ook de Aartsbisschop van Avignon, zich aan de zijde van het zoo zwaar getroffen dagblad geplaatst. De rondgaande brief, waarin de Bisschop van Moulins zijn gevoelen in deze kenbaar maakt, is in zeer hevige bewoordingen vervat, en het schijnt zelfs dat de Aartsbisschop van Parijs daarin een persoonlijken aanval heeft gezien, om welke reden hij zich tot den Paus gewend moet hebben, met verzoek in deze netelige zaak uitspraak te doen.

— Twee Fransche Generaals, de Heeren Gastée en Montauban, hebben zich te Toulon ingescheept, om zich over Civita Vecchia naar Rome te begeven.

— Bij eene Ministeriele beschikking is het rondventen verboden van criminele vonnissen, van rooversgeschiedenissen en van de meer of minder juiste verhalen van misdaden van allerlei aard, als zijnde de lezing daarvan nutteloos voor de zedelijkheid en van bedenkelijken invloed op de volksopvoeding.

— De werkzaamheden van den spoorweg van hier naar Lyon zijn voorloopig geschorst.

— In verscheiden streken heeft de geweldige sneeuwmassa veel schade veroorzaakt, ook heeft men eenige menschenlevens te betreuren.

— De *Moniteur* bevat eenige bijzonderheden omtrent de laatste opgravingen, die onder het toezigt van den Heer Place, Fransch Consul te Mossoul, op het terrein van Khorsabad, gedaan worden. Er was eene dubbele rij zuilen met terrassen ontdekt, als ook een muur van 5 voet hoog en 21 voet lang, bestaande uit fraai beschilderde en geëmailleerde steenen met belangrijke afbeeldingen. Deze proef in de Assyrische schilderkunst bevestigt volkomen de juistheid der beschrijvingen van Ktesias en Diodorus. Later heeft de Heer Place nog een standbeeld ontdekt, het eenige Assyrische standbeeld, dat tot dusver gevonden is; geheel ongeschonden, stelt het een persoon voor met een fleseh in de handen en is 4½ voet hoog. Even als de tot dusver gevondene basreliefs bestaat het uit gipsachtig marmer.

PORTUGAL.

In het noorden des lands zijn geweldige sneeuwbuijen gevallen, waardoor verscheiden voerlieden en hunne muilezels zijn bedolven en omgekomen; de wolven waren uit het gebergte afgedaald en tot zelfs in de dorpen verschenen, om iets ter stilling van hunnen honger te vinden, zoodat de ingezetenen hunne woningen hadden moeten versperren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 Maart.

Het vraagstuk betreffende de organisatie der Evangelische kerk, dat sedert eenigen tijd op den achtergrond scheen te zijn geraakt, komt thans weder aan de orde. De bijeenkomst van den Hoogen Kerkeraad, onlangs op het slot Bellevue in tegenwoordigheid des Konings gehouden, staat daarmede in naauw verband.

— Het artikel der wet tot opheffing der dus verre bestaan hebbende vrijdommen van de grondbelasting, welke met eene schadevergoeding uit de Staatskas zou gepaard gaan, is met 180 tegen 130 stemmen door de Tweede Kamer verworpen; op verlangen van den Minister van Financien is daarop de verdere beraadslaging over dat ontwerp gestaakt.

— Omtrent de alhier ontdekte fabriek van valsch Russisch muntpapier wordt het volgende gemeld: Een handelsreiziger, die aan steendrukkersgezellen op zeer voordeelige voorwaarden trachtte werk te geven, trok daardoor de aandacht der policie, en men ontdekte spoedig dat hij zich bezig hield met het namaken van Russische bankbiljetten van 3 roebels, en dit deed voor eene nog al talrijke vereeniging medepligtigen op de grenzen van Rusland. Toen hij eene zekere hoeveelheid van de valsche biljetten had vervaardigd, wilde hij naar Rusland vertrekken om ze daar tegen geld in te wisselen, maar hij werd op het oogenblik van zijn vertrek gevat en de valsche biljetten werden bij hem gevonden. Twee policiebeambten hebben zich onmiddellijk naar de Russische grenzen begeven, alwaar 3 zijner medepligtigen in verzekerde bewaring zijn genomen.

— Men meldt uit Munchen, dat de Ministerraad besloten had een adres aan den Koning, die zich thans te Napels bevindt, te zenden en hem daarin de omstandigheden uiteen te zetten, welke zijn verblijf voor het oogenblik in die stad wenschelijk maken.

— De Hoogleeraar Gervinus is door het Hof te Mannheim van de beschuldiging van hoog verraad, die wegens den inhoud van zijn bekend geschrift tegen hem aangevoerd was, vrijgesproken; maar hij is echter, ter zake van aanzetting tot verstoring der orde, tot twee maanden vestingstraf en vernietiging der daarop betrekkelijke geschriften veroordeeld.

— Uit Upsala in Zweden wordt geschreven, dat men bij Ernsta, in Ackers-Kerkspel, eene vuurzuil uit den grond heeft zien opstijgen. De vlam was afwisselende van kleur, blaauw en wit; dit verschijnsel herhaalde zich verscheidene malen. Men brengt dit natuurverschijnsel in verband met de op andere plaatsen van Zweden waargenomene aardbevingen en aldaar geheerscht hebbende orkanen.

NASSAU.

Een te Dillenburg wonend timmerman, Christ geheeten, ijverig aanhanger van de secte der Baptisten, was onlangs een kind geboren, hetwelk hij in weerwil van alle vermaningen en bedreigingen der kerkelijke overheid niet wilde laten doopen. Verscheiden weken verliepen en alle middelen bleven vruchteloos, tot dat eindelijk de Deken Klein zich, vergezeld door den kerkedienaar, naar de woning van Christ begaf, om de heilige handeling ook zonder toestemming van den vader te verrigten. Deze verzette zich echter daartegen, terwijl hij zijn kind in de armen hield en den Deken door het aanhalen van Bijbelplaatsen trachtte te overtuigen dat men alleen volwassenen behoorde te doopen. Daar de geestelijke inzag dat het doel hier alleen door aanwending van wettelijke dwangmiddelen te bereiken zou zijn, zoo deed hij door den kerkedienaar eenen landjager of gendarme ontbieden, die den vader aan de regterlijke magt overleverde. Hij werd naar de gevangenis gebragt, maar later, nadat de doop had plaats gehad, weder vrijgelaten. — En wat mag nu die geloofsdwang hebben gebaat; zal de man nu daardoor een voorstander van den kinderdoop zijn geworden? O blinde ijver!

OOSTENRIJK.

WEENEN, 6 Maart.

Behalve de kerk, zal er ook ter gedachtenis van de redding des Keizers een invalidenhuis door het Domkapittel te Erlau worden gesticht. Reeds heeft dat Ligchaam een gebouw daarvoor ter beschikking gesteld, hetgeen eene waarde heeft van *f* 70,000.

— De schadeloosstelling voor de deelnemers in de gewraakte Turksche leening zou 25 fr. wezen van de 1000.

— Er zouden twee zendelingen van Kossuth te Milaan zijn gevat, die elk 30,000 fr. in hun bezit hadden.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 3 tot en met den 9 Maart 1853.

BEVALLEN: E. Biesot, geb. Stoute, Z. — M. Snijders, geb. Zwarts, D. — J. E. B. Elsmann, geb. Urfer, D. — A. Bink, geb. l'Ecluse, D. — M. Ginjaar, geb. de Fey, D. — J. Epke, geb. van de Lande, D. — A. C. E. Sleicher, geb. Oortwijn, Z. — A. Klok, geb. van der Togt, Z. — C. M. la Rivière, geb. Beekelaar, D. — J. Lambooy, geb. de Paauw, D. — L. Loeber, geb. Robbers, Z. — C. Snelders, geb. van Straaten, D. levenl. — A. Overdijk, geb. Peulen, D. levenl. — E. Bonte, geb. Zirkzee, D. — E. Bruining, geb. Veefkind, D. — A. van Donkelaar, geb. Bouwman, Z. — C. van Nierop, geb. de Haan, D. — J. Pauw, geb. van Leeuwen, Z. — M. C. Meyer, geb. Leget, Z. — M. van Biemen, geb. Mieremet, D. — M. C. Meyer, geb. Leget, D. levenl. — J. Figelet, geb. Breedeveld, Z. — A. W. H. Truffino, geb. Coebergh, D. — S. Ryke, geb. Selier, Z. — D. Papendrecht, geb. van der Werff, Z. — W. E. Blok, geb. van der Heide, D. — M. Nieuwenburg, D. — J. M. Vylbrief, geb. de Haan, D. — C. van Oeve, Z.

GEHUWD: N. Vermeulen, Wedr. en D. Biezot, Wede. — J. Schuddemat, Jm. en J. C. Verstraaten, Wede. — J. van Weeren, Jm. en J. de Mey, Jd. — A. van Campen, Jm. en J. M. Coffrie, Jd.

OVERLEDEN: P. L. van Erkel, Z., 3 m. — W. Ligtvoet, 74 j. — J. Kroon, 54 j. — M. Breyer, geb. Elberbout, 33 j. — J. Kok, Z., 2 j. en 3 m. — G. W. E.

F. Smeets, geb. Dolleman, 53 j. — G. Hoklina, geb. Lubbers, 33 j. — A. Kesselboom, D., 2 m. — Joh^a^. de Koning, 22 j. — D. Rijke, Z., 18 m. — J. Moenen, Z., 10 m. — A. M. de Ridder, geb. Vermey, 54 j. — K. Schneider, 56 j. — M. D. W. Huybers, D., 2 j. en 6 m. — J. S. van Iterson, Z., 4 w. — J. D. Hartevelt, geb. van der Burch, 55 j. — M. Montfoort, geb. Timmermans, 79 j. — L. Pellekens, geb. Stephanus, 55 j. — W. Vijlbrief, D., 3 j.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, —

Gehad hebbende een verzoek van PIETER TIMP, *Koekbakker*, wonende op de Oude Vest alhier, om in zijn Pakhuis aldaar, Wijk VI. N°. 559 een *Koekbakkers-Oven, Fournuis* enz. te mogen bouwen.

Gelet op Z^r^. M^s^. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente op Maandag den 14^den^ Maart aanstaande, des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging daarvan niet te hebben verzet.

LEYDEN, 7 Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

219de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

11de Trekking. N°. 9377 een prijs van ƒ25,000. N°. 3147 een prijs van ƒ1,500.
N°s. 10415, 17250 en 17816 ieder een prijs van ƒ1,000.
12de » N°. 619 een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, O. C. A. STEENLACK, geliefde Echtgenoote van

POUDEROIJEN, 5 Maart 1853. J. VAN HEUKELOM, J^r^.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed mijne innig geliefde Echtgenoote, Vrouwe JOANNA DIDERICA HARTEVELT, VAN DER BURCH, in den ouderdom van bijna 56 en na eene Echtvereeniging van juist 37 jaren.

Hare Kinderen, Klein-Kinderen, en hare zeer bejaarde Moeder, betreuren haar met mij.

LEYDEN, 7 Maart 1853. A. HARTEVELT Jz.

Heden overleed aan de gevolgen van een kortstondige hevige ziekte, onze oudste Zoon ARNOLDUS, *Theol. Stud.*, in den ouderdom van 21 jaren.

B. J. VAN TROTSENBURG,
LEYDEN 8 Maart 1853. W. J. VAN TROTSENBURG,
Geb. SCHRETLEN.

Voor de bewijzen van deelneming, betoond bij de gelukkige bevalling van mijne geliefde Echtgenoot A. G. GARRER, betuig ik door deze ook namens wederzijdsche Betrekkingen den welmeenendsten dank.

LEYDEN, 10 Maart 1853. H. J. VAN DER MEER.

De DEELHEBBERS in de Societeit *de Grofsmederij*, te *Leyden*, worden uitgenoodigd, om op Woensdag den 16^den^ Maart 1853, des namiddags ten *één* ure te compareren aan het *Locaal der Fabriek*, ten einde, ingevolge Art. 17 der Statuten, aan te hooren het **Verslag van den Staat der Societeit**; liggende de **BALANS** ter visie voor Deelhebbers aan het Bureau der Grofsmederij van heden af, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Namens het Bestuur,
LEYDEN, 1 Maart 1853. C. LEEMBRUGGEN, *Secretaris*.

De Ondergeteekende heeft de eer zich in de gunst van zijne geëerde Stadgenooten aan te bevelen, daar hij zijnen Winkel in **Koffij, Thee, Kruideniers- en Grutters-Waren, Boter en Kaas**, op heden geopend heeft op de Heerengracht, hoek van de Groenesteeg, Wijk VIII. N°. 802. Belovende eene prompte en civile bediening.

LEYDEN, 10 Maart 1853. J. J. L. DE KONING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening in het openbaar **aan te besteden**:

1°. *Eene kapitale voorziening aan de Bogen van de* BLAAUWE-POORTSBRUG *aan de Beestenmarkt.*

2°. *De leverantie van* HOUTWAREN *ten behoeve van de Publieke Werken der Gemeente.*

In twee Partijen.

3°. *De vernieuwing en het repareren van* GLASRAMEN *en* KOZIJNEN *in de onderscheiden Cazerngebouwen.*

In twee Percelen.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Stad, op Donderdag den 17^den^ Maart 1853, des middags ten 12 ure.

Zullende de Voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondag) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure. Alsmede aan de Stads Timmerwerf, van 's voormiddags ten *negen* tot 's namiddags ten *vier* ure, terwijl door den Stads-Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

219de Staats-Loterij.

Heden is ten Kantore van N. NATHANS getrokken de Kapitale Prijs van

Vijfentwintig Duizend Gulden,

op N°. 9377.

LEYDEN, 9 Maart 1853.

Op Donderdag den 17^den^ Maart 1853, des voormiddags ten 11 ure, Openbare Verkooping, krachtens Regterlijk Vonnis, in de Herberg *de Bonte Koe*, te *Voorhout*, van:

Eene BOUWMANS-WONING, geteekend N°. 1^A^, met Voorhuis, Keuken, ruimen Kelder, Koeijen- en Paarden-Stalling, Dorschvloer, Varkenshok, Wagenloots, Hooiberg en verdere Getimmerten, Erve, Tuin en onderscheidene partijen WEI-, HOOI-, TEEL- EN BOSCHLAND, staande en gelegen, alles bij en aan elkander, ten Noordwesten van den Weg van *Voorhout* naar *Rijnsburg*, naar welken het perceel uitweg heeft, grootendeels in den Hoogenwegschen Polder onder *Voorhout* en *Noordwijk*, en overigens in het Buitenwater onder *Voorhout*, bij het Kadaster bekend Gemeente *Voorhout*, Sectie A. N°s. 38 tot 50, 100 tot 105, en Gemeente *Noordwijk*, Sectie K. N°s. 84, 85, 92, 93 en 94, voor het geheel ter grootte van 18 bunders, 71 roeden en 30 ellen.

De Landen en Tuin kunnen door den Kooper dadelijk na de Toewijzing worden in gebruik genomen.

Het Voorhuis is verhuurd aan de Weduwe P. VAN WERKHOVEN, voor 60 Cents 's weeks; het overige kan door L. HEEMSKERK Lz. in gebruik worden gehouden tot 1 Mei 1853.

De Grondbelasting over 1852 heeft bedragen ƒ80.04; het Rijnl. Bundergeld over 1851 ƒ1.20 per Bunder; de Binnenl. Kosten over 1851 te *Voorhout* 45 Cents en te *Noordwijk* 98 Cents per Bunder, en het Molengeld in den Hoogenwegschen Polder over 1851 ƒ2.24 per Bunder.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantoren van de Notarissen M^r^. C. C. VAN DER SCHALK, te *Noordwijk*, en K. KONING, te *Warmond*, bij welken laatstgenoemde *acht* dagen vóór de Veiling de Voorwaarden van Verkooping ter lezing zullen liggen.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 15^den^ Maart 1853, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand November 1851.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 9 Maart.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$65\frac{1}{2}$	$65\frac{5}{8}$	$65\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	» 3 »	$77\frac{1}{4}$	$77\frac{3}{8}$	$77\frac{1}{4}$
Dito dito	» 4 »	$96\frac{5}{16}$	$96\frac{7}{16}$	$96\frac{5}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	$95\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	$121\frac{5}{8}$	—	—
O. I. Leening	» 4 »	$96\frac{3}{16}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	$75\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$108\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	107	$107\frac{1}{8}$	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	93	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$92\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	$73\frac{5}{16}$	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$73\frac{3}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 ƒ	163	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	$87\frac{3}{4}$	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	$23\frac{13}{16}$	24	$23\frac{7}{8}$
Dito Obligatiën	» 3 »	48	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	43	$43\frac{3}{16}$	$43\frac{1}{8}$
Bewijzen Coupons		$7\frac{1}{16}$	$7\frac{7}{16}$	$7\frac{5}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$81\frac{13}{16}$	$81\frac{15}{16}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	93	$93\frac{1}{8}$	$93\frac{3}{8}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	42	$42\frac{3}{16}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$ »	$52\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	53	$53\frac{1}{4}$	$53\frac{1}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	$40\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$38\frac{7}{8}$	—	—
VENEZUELA,	» $3\frac{1}{2}$ »	39	—	—
MEXICO,	» 5 »	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{9}{16}$	$25\frac{1}{2}$
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{3}{4}$	$4\frac{15}{16}$	$4\frac{3}{4}$

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 6.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(*Behoorende bij de Leydsche Courant van 11 Maart 1853, N°. 30.*)

Zitting van 10 Maart.

Afwezig de HH. Hartevelt Jz., Cock, Adriaans, Luzac, Le Poole, Gevers en Krantz.

De Notulen der vorige Zitting zijn gelezen en vastgesteld.

Wordt verslag gedaan omtrent het bezoek door Burgemeester en Wethouders bij Vrouwen-Kraammoeders op den 25sten der vorige maand. Aangenomen voor kennisgeving.

De Burgemeester doet vervolgens mededeeling van de navolgende, sedert de laatste vergadering ingekomen stukken, als:

1°. Eener resolutie van Gedeputeerde Staten dezer Provincie van den 8 Februarij jl. N°. 16 (Prov. Blad, N°. 20) houdende mededeeling van inlichtingen omtrent de toepassing van eenige bepalingen der Gemeentewet betreffende de Plaatselijke Belastingen.

2°. Eener dispositie van Gedeputeerde Staten voornoemd dd. 28 Januarij 1853, N°. 18, houdende berigt van de ontvangst van het afschrift der verordening op den verkoop van Vleesch, vastgesteld op den 13 bevorens.

3°. Eener dispositie van gemeld Collegie van gelijke dagteekening, waarbij wordt goedgekeurd het besluit van dezen raad van den 13 bevorens, om voortaan alhier des Woensdags en des Zaturdags van iedere week, of bij alsdan invallenden feestdag den voorgaanden vrijen dag, van des ochtends 10, tot 10 ure des avonds, eene Vleeschmarkt te houden op de Hooglandsche Kerkgracht of eene daartoe later aan te wijzen plaats.

4°. Eener dispositie van hetzelfde Collegie van den 9den der vorige maand n°. 17, houdende berigt van de ontvangst van het afschrift der verordening op het losloopen van honden, vastgesteld den 23 December 1852 en gewijzigd den 27 Januarij daar aan volgende.

5°. Eener dispositie van meergenoemd Collegie van den 23 Februarij, waarbij wordt goedgekeurd het Raadsbesluit van den 2den dier maand tot onderhandsche verhuring van het huis van de Weddesteeg.

Al deze stukken aangenomen voor kennisgeving; en

6°. Eene missive van de Plaatselijke Geneeskundige Commissie van den 2den dezer maand, daarbij aan deze vergadering kennis gevende van het overlijden van haar medelid Dr. H. F. van Doeveren.

Wordt overeenkomstig des Burgemeesters voorstel besloten dit stuk mede voor kennisgeving aan te nemen, en de Commissie uittenoodigen tot inzending eener aanbevelingslijst van *twee* personen ter vervulling van deze vacature.

Hierna zijn door den Burgemeester overgelegd:

1°. Eene nota van beantwoording der door Gedeputeerde Staten van Zuidholland gemaakte aanmerkingen bij het vaststellen der rekening over 1851, met een daarbij behoorend rapport der Commissie van Finantie.

2°. Eene gelijke nota der door Gedeputeerde Staten voornoemd gemaakte aanmerkingen op de begrooting voor 1853, en daaruit voortvloeijende voordragt tot wijziging der begrooting, mede met een daartoe betrekkelijk rapport van de Commissie van Finantie.

Beide deze stukken nederleggen in de Leeskamer.

3°. Eene voordragt van Burgemeester en Wethouders tot af- en overschrijving op de dienst van 1852.

Is besloten dit stuk ten fine van berigt en raad te stellen in handen der Commissie van Finantie.

4°. Het rapport van de personele Commissie in zake de verantwoordelijkheid van Commissarissen dezer Stads Bank van Leening.

Nederlegging in de Leeskamer.

5°. Een ontwerp-verordening op de openbare vrouwen en bordeelen, benevens eene huishoudelijke verordening en instructie betreffende het geneeskundig toezigt op de openbare vrouwen, met een geleidend rapport van de Commissie belast met het ontwerpen van verordeningen betreffende de huishouding der gemeente.

Wordt besloten dit ontwerp ten fine van berigt en raad te stellen in handen der Commissie voor de verordeningen waartegen straf is bedreigd, met uitnoodiging om hierbij tevens de straffen tegen de overtredingen te bepalen.

6°. Het rapport van de Plaatselijke Schoolcommissie op het adres van den Stads-Schoolonderwijzer J. P. Lancel, om verhooging zijner jaarwedde.

7°. De rekening der Plaatselijke Schoolcommissie voornoemd, dienst 1852.

8°. Staten van af- en overschrijving van Mren Regenten van het H. G. of Arme Wees- en Kinderhuis, op de begrooting dienst 1852.

9°. Gelijke staten met suppletoire begrootingen over de dienst van 1852,

a. Van Mren Regenten der R. C. Armen

b. Van Mren Regenten van het R. C. Wees- en Oudeliedenhuis.

Is besloten de stukken sub 6 tot 9, ten fine van berigt en raad te stellen in handen der Commissie van Finantie; en

10°. Een adres van S. Vermey en M. van Leeuwen, tot instandhouding der penshal.

En is op de aanmerking van het Lid Groos besloten dit stuk te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders.

Alsnu zijn aan de orde der deliberatien, de volgende onderwerpen, als:

1°. Het adres van den Hoogleeraar M. Siegenbeek, houdende verzoek tot ontslag als lid van de Plaatselijke Schoolcommissie.

Hierop is overeenkomstig het rapport van de Plaatselijke Schoolcommissie besloten, het verzocht ontslag eervol te verleenen, onder dankbetuiging voor de in deze betrekking langdurig bewezene diensten, en om voorts genoemde Commissie uit te noodigen, ter vervulling dezer vacature, aan deze vergadering eene aanbevelingslijst van *twee* personen in te zenden.

2°. Het verzoek van Dr. A. Kuenen om ontslag als docent in de Hebreeuwsche taal aan het Stedelijk Gymnasium.

Waarop, overeenkomstig het hieromtrent ingewonnen rapport van Curatoren van het Gymnasium, is besloten het gevraagde ontslag eervol te verleenen onder dankbetuiging voor de in die betrekking door den adressant bewezen diensten.

3°. De benoeming van een Docent in de Hebreeuwsche taal aan het Stedelijk Gymnasium, in plaats van den Heer Dr. A. Kuenen, als zoodanig eervol ontslagen.

De Burgemeester vestigt de aandacht der Vergadering op het dienaangaande ingewonnen rapport van Curatoren omtrent de sollicitanten S. van Dissel en E. Laurillard, en deelt vervolgens mede dat door eerstgenoemde later nog eene memorie op zijn adres is ingezonden, waarop H. H. Curatoren mede hebben gerapporteerd.

Nadat de leden Olivier, Taets en van Outeren waren aangewezen om met den Burgemeester het bureau van stemopneming

uit te maken, is men tot de benoeming overgegaan, waarbij zijn uitgebragt op den Theol. Cand. E. Laurillard 16 stemmen, blanco twee billetten. Zoodat tot deze betrekking is benoemd de Heer E. Laurillard, Theol. Cand. alhier.

4°. De Rekening van de Kamer van Koophandel en Fabrieken over de dienst van 1852 wat de 7 laatste maanden betreft.

Overeenkomstig het daarover uitgebragt rapport van de Commissie van Finantie wordt besloten deze rekening op te nemen en te sluiten:

in ontvang tot . . . . *f* 280.00
» uitgaaf » . . . . » 276.27

zoodat van de toegestane gelden ongebruikt is gebleven *f* 3.73. Hetgeen de rendanten in kortiag zal strekken van de toelage over het jaar 1853.

De Heer Leembruggen heeft als lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken zich buiten stemming gehouden.

5°. Staten van af- en overschrijving op de dienst van 1852.

a. van het Huiszittenhuis.

b. » » Minnehuis.

Is conform het rapport van de Commissie van Finantie besloten deze zoo als zij zijn liggende, vast te stellen, en alzoo de genoemde administratiën tot de gevraagde af- en overschrijvingen te autoriseren.

Dit besluit is genomen met 14 stemmen vóór en 2 stemmen tegen, die van de Leden van Kaathoven en Groos, hebbende 2 Leden, van der Boon Mesch en Olivier, zich buiten stemming gehouden.

6°. Plans en voorwaarden tot:

a. Eene kapitale vernieuwing aan de Blaauwpoortsbrug;

b. Het herstellen en vernieuwen van ramen en kozijnen in de kazernegebouwen;

c. Aankoop van houtwaren.

Deze zijn achtervolgens aangenomen, *a.* en *b.* met algemeene stemmen en *c.* met 17 tegen 1 stemmen, zijnde die van het Lid Lisman.

Het lid Leembruggen verlaat de vergadering.

7°. De Onderhandsche verhuring van:

a. Het huis naast de Wittepoort voor den tijd van één jaar.

b. Het huis op de Binnenvestgracht bij de Morschpoort voor vijf jaren.

c. De Stads-Gehoorzaal aan het Muzijkgezelschap Musis Sacrum voor één jaar.

Welke stukken achtervolgens met algemeene stemmen worden aangenomen, en alzoo vastgesteld.

9°. De Verordening omtrent de indeeling der gemeente in Wijken en Gebuurten.

En is na het wisselen van algemeene consideratiën, door het lid Lezwijn voorgesteld, in rondvraag te brengen of men zal voortgaan met de behandeling der verordening zoodanig als die is liggende, of zulks zal aanhouden tot dat nader door Burgemeester en Wethouders omtrent de uitbreiding van het grondgebied buiten de stad zal zijn rapport gedaan. Na verdere consideratiën is door het lid van Outeren voorgesteld om in rondvraag te brengen of men zal voortgaan met de behandeling der articulatien van het Reglement al of niet, en is, nadat het lid Bake de Vergadering had verlaten, met 13 tegen 3 stemmen, zijnde die van de leden van Kaathoven, van der Boon Mesch en Groos, besloten hiermede voort te gaan.

Bij de behandeling van art. 1 eenige bedenkingen geopperd zijnde, omtrent juiste overeenkomst van dit art. met de bepalingen van het kadaster, is, nadat de Leden van Kaathoven en Isselsteyn de vergadering hadden verlaten, in rondvraag gebragt op voorstel van de Commissie van redactie, of men kon besluiten de behandeling van art. 1 uit te stellen, en is dit met algemeene stemmen aangenomen.

Na het wisselen van consideratiën is een voorstel van het Lid van Outeren om art 3 voor art. 2 te plaatsen, met algemeene stemmen aangenomen.

Art. 3 in behandeling gebragt zijnde wordt dit met algemeene stemmen aangenomen.

[*Dit artikel te uitvoerig om hier in te lasschen bevat eene omschrijving van al de grachten, straten en stegen van iedere wijk en gebuurte in het bijzonder, over de acht wijken der gemeente, zijnde de negende wijk, een buitenwijk.*]

En hierna art. 2 mede met algemeene stemmen van dezen inhoud:

» De gemeente is verdeeld in *negen* wijken, die weder in *negen en dertig* afdeelingen, *gebuurten* genaamd, gesplitst zijn."

[Thans is de stad in 84 gebuurten verdeeld.]

Bij de behandeling van art. 4 wordt op het voorstel van het lid van Outeren besloten, om het woord *aangeduid* meer in het midden van het art. te brengen, en alzoo te lezen: *van stads wege aangeduid door middel;* op dat van het lid Stoffels wordt aangenomen, om in plaats van de woorden: *nummer der,* te lezen: *het eerste en laatste nommer van de,* waarna het art. met 13 tegen 1 stemmen, zijnde die van het lid Groos, wordt aangenomen; dus luidende:

» De gebuurten worden aan het huis, waarmede zij beginnen, en aan dat, waarmede zij eindigen, van stadswege aangeduid door middel van een bord, waarop het nummer der wijk en der gebuurte, benevens het eerste en laatste nummer van de tot die gebuurte behoorende huizen, uitgedrukt staan."

Nadat het Lid van der Hoeven de vergadering heeft verlaten, wordt art. 5 in behandeling gebragt.

Op dit art. wordt door het Lid Lezwyn voorgesteld daar in te voegen, »*nadat het werk zal zijn verrigt, van wege den eigenaar* weder duidelijk zigtbaar worden gemaakt," met welke wijziging dit art. wordt aangenomen, dus luidende:

» Alle woningen en erven moeten aan hunnen hoofdingang zoowel het wijk- als het huisnummer hebben.

Bij het verwen der deurkozijnen of het vertimmeren der gebouwen, moet dat nummer binnen acht dagen, nadat het werk zal zijn verrigt, van wege den eigenaar weder duidelijk zigtbaar worden gemaakt."

Vervolgens wordt art. 6 in deliberatie gebragt en met algemeene stemmen aangenomen, dus luidende:

» Wanneer vertimmering van gebouwen vermeerdering of vermindering van percelen ten gevolge heeft, moet de eigenaar binnen veertien dagen na het afloopen dier vertimmering aan den ambtenaar van den burgerlijken stand de bepaling van het huisnummer vragen."

En is voorts besloten de verdere behandeling dezer verordening uithoofde van het vergevorderde uur te verdagen, onder bepaling dat de Burgemeester gemagtigd is om aan stukken welke meerderen spoed mogten vorderen, bij volgende vergaderingen den voorrang te geven, waarna de vergadering is gesloten.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.